

Kommunerne har valgt forskellige ordninger med henblik på at yde tilskud til at lette besejlingsforholdene. Kommunerne på Ærø yder tilskud til færgeselskabet. Samsø Kommune yder fragstøtte til virksomheder beliggende på øen, mens Læsø Kommune yder både tilskud til færgeselskabet og fragstøtte til virksomheder beliggende på øen. Hertil kommer, at Samsø Kommune yder tilskud til nedsættelse af færgetaksterne for de fastboende på øerne.

De pågældende amtskommuner har ligeledes valgt forskellige måder af yde støtte på. Fyns Amtskommune yder et tilskud på ca. 0,9 mio. kr. til færgedriften til Ærø. Århus Amtskommune yder støtte til unge, der efter folkeskolen nødsages til at fraflytte Samsø, mens Nordjyllands Amtskommune yder et tilskud på ca. 5,8 mio. kr. til færgedriften til Læsø.

Den statslige betaling i henhold til ovennævnte aftale om betaling for driften af færgeruten Kalundborg-Samsø udgør ca. 15 mio. kr.

Endelig skal det bemærkes, at staten ved Trafikministeriet yder 0,8 mio. kr. i tilskud til færgedriften til Læsø.

3. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indebærer ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner L 1994 nr. 423; FT 1993/94: 8317, 8717, 10914, 11611; A 7663; B 1309, og lov om trafikstøtte til de mindre øer L 1997 nr. 1094; FT1997/98: 1612, 2417, 2619; A 1921; B 143.

Lovforslaget indebærer i hovedsagen tre ændringer: en forenkling af reglerne, en forøgelse af statens samlede tilskud til kommunerne Læsø, Samsø, Marstal og Ærøskøbing og en ændret fordelingsnøgle.

3.1. Forenkling af reglerne

I henhold til de gældende regler har Indenrigsministeriet i årene 1989 og 1990 godkendt detaljerede regler for kommunernes tilskud med henblik på at lette besejlingsforholdene og støtte unge, der efter folkeskolen nødsages til at fraflytte øerne.

Der har imidlertid ikke været tilstræbt ensartethed i reglerne, og Indenrigsministeriet har derfor ved godkendelsen af reglerne accepteret, at man har valgt at indrette sig forskelligt på de tre øer. Der har heller ikke i loven været krav om, at hele tilskuddet efter § 22 skulle anvendes til de nævnte formål. Kommunerne har derfor i et vist omfang haft mulighed for at lade dele af tilskuddet indgå i den generelle kommunale finansiering.

Det forekommer ikke tidssvarende, at Indenrigsministeriet skal godkende detaljerede regler for den en-

kelte kommunes anvendelse af tilskudsmidler. Det indgår derfor i forslaget, at bestemmelserne herom udgår, således at tilskuddet fremover ydes som et generelt tilskud til disse kommuner. Tilskuddet ydes dog fortsat med henblik på i et vist omfang at kompensere disse kommuner for de merudgifter, kommunerne har som følge af beliggenheden på en ø.

3.2. Forøgelse af det samlede tilskud

Lovforslaget indebærer, at tilskuddet i henhold til § 22 forøges med 6,8 mio. kr. Samtidig afskaffes Trafikministeriets tilskud til færgedriften til Læsø på ca. 0,8 mio. kr., således at nettoforøgelsen af tilskuddet udgør 6 mio. kr.

Den samlede forøgelse af tilskuddet på 6,8 mio. kr. finansieres ved en reduktion af statens generelle tilskud til kommunerne (bloktilskuddet) med 4 mio. kr., en reduktion på 2 mio. kr. af tilskuddet til vanskeligt stillede kommuner i henhold til § 19 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner samt – som nævnt ovenfor – en overførsel af Trafikministeriets tilskud til færgedriften til Læsø på 0,8 mio. kr.

Når en del af tilskudsforøgelsen finansieres af puljen til vanskeligt stillede kommuner, skyldes det, at forøgelsen af tilskuddet i henhold til § 22 i et vist omfang reducerer disse fire kommuners behov for tilskud som vanskeligt stillede kommuner.

3.3. Ændret fordelingsnøgle

Lovforslaget indebærer, at fordelingen af tilskuddet mellem de fire kommuner ændres. Det er tilstræbt at indføre en forholdsvis enkel fordelingsnøgle, som kan opgøres efter objektive kriterier, og som i større omfang end hidtil tilgodeser de økonomisk vanskeligt stillede kommuner på Læsø og Ærø.

Det er derfor valgt at fordele en del af tilskuddet som et grundtilskud på 3 mio. kr. til hver ø, samt at fordele den resterende del af tilskuddet efter en fordelingsnøgle.

Denne fordeling af grundtilskuddet indebærer, at kommunerne på Ærø – Marstal og Ærøskøbing Kommuner – må dele grundtilskuddet til Ærø. Disse kommuner kan således ikke opnå en økonomisk fordel ved, at øen er opdelt i to kommuner.

Den resterende del af tilskuddet fordeles som nævnt efter en fordelingsnøgle, hvor der dels tages hensyn til kommunernes indbyggertal og dels afstanden til fastlandet. Afstanden til fastlandet tages her som et udtryk for kommunens »grad af isolation«, idet det antages, at en kommunes ø-betingede merudgifter vil være større, jo mere isoleret den er.